

Oifig an Stiúirthóra um
Fhorfheidhmiú Corparáideach
Office of the Director
of Corporate Enforcement

Ar Scaoileadh Láithreach

Láinseáil Tuarascáil Bhliantúil 2011 OSFC

“Tá céim imscrúdaitheach ár imscrúduithe ar Anglo Irish Bank beagnach curtha i gcrích” – Stiúirthóir

D’eisigh an tUasal Paul Appleby, Stiúirthóir um Fhorfheidhmiú Corparáideach, Tuarascáil Bhliantúil a Oifig do 2011 inniu. Áirionn buaicphointe den Tuirisc:

- taisceadh cúig comhaid imscrúduithe fairsing a bhain le imscrúdú Anglo Irish Bank chuig an Stiúirthóir Ionchúisimh Poiblí i rith na bliana;
- feidhmiú téarma príonsúnachta suas go trí bhliain ar gcúisí maidir le cion faoi dlí cuideachta;
- ciontuith ar 19 cúisimh i ceithre imeachtaí breise coiriúil OSFC;
- 18 dícháiliúcháin agus dhá srianta i ndeich caingne OSFC Ardchúirte agus Cúirte Uachtairigh;
- naoi ndícháiliúcháin agus 119 srianta sa bhreis ag éiri as caingne dlithiúil a rinne leachtaitheoirí de bhrí tuairiscí a rine an Oifig machnamh orthu;
- foilsíú 11 foilseacháin nua nó uasdátaithe d’fhonn cabhrú le stiúthóirí agus eile a fhoghlaim faoina ndualgais agus a bhfreagrachtaí faoi dlí na cuideachta ar ndóigh inrochtana;
- seachadadh breis agus 50 láithreoirachtaí do leasanna gairmiúil, gnó agus fiontair soisialta ar fud na tíre;
- cinntí ar beagnach 1,950 tuarascí agus gearáin faoi bhráid na hOifige;
- réimse fairsing de ranníocaíochtaí beartais ar shaincheisteanna dlí cuideachta agus ceartais choiriúil;
- caiteachas Oifige iomlán €3.4 milliún, ar laghdú 7.5% é seo ar an mbliain roimhe seo.

Ag tabhairt ráiteas ar na torthaí, dúirt an Stiúirthóir:

“I am pleased that the ODCE again achieved important and tangible results in 2011.

The Anglo Investigation

The investigation of certain events in the former Anglo Irish Bank Corporation plc continued to dominate much of our work.

During 2011, we sent five extensive Anglo investigation files to the Director of Public Prosecutions.

In the first quarter of 2012, we sent another three large investigation files to the DPP.

I now regard the investigative phase of our Anglo Irish Bank investigations as almost complete. While there are some important residual matters on which work is ongoing, the ODCE expects to complete work on these in the near future.

It is of course entirely a matter for the DPP to determine if, and to what extent, any of the extensive investigation files which she has received from this Office and the Garda Bureau of Fraud Investigation warrant prosecution. ODCE staff remain available to address queries from the DPP's Office in order to assist with its deliberations on the investigation files. Every consideration will also be given to fulfilling any future DPP requests which may be made for additional evidential materials.

Enforcement Activity

The three year term of imprisonment imposed in one criminal case in 2011 is welcome confirmation that the Courts are prepared to deal severely with serious wrongdoing in the company law area. The circumstances of the case included theft, fraud and the filing of false information in the Companies Registration Office.

Overall, 153 persons were sanctioned by the Courts in 2011. All but seven were the directors of insolvent companies.

In these 146 cases, the High Court determined that a sanction of restriction or disqualification was warranted. In general, the directors involved were found to have conducted their business affairs irresponsibly and thereby caused unnecessary financial loss to their company creditors. 128 of these sanctions were imposed by the Court on foot of legal actions taken by company liquidators following reports considered by the Office.

That said, the performance of another 2,000 directors of insolvent companies was also scrutinised last year, and the Office was satisfied that they did not merit any form of legal action. In the present difficult commercial environment, it is important that financial loss caused by unscrupulous behaviour is minimised as far as possible. Accordingly, insolvent companies will continue to be a priority area for attention in order to identify conduct deserving of sanction and help deter the minority who may be tempted to engage in dishonest or irresponsible business practices.

Compliance Work

We secured the correction of many company law defaults and cautioned over 200 directors and others as to their future conduct arising from detected defaults. However, no particular problem was identified in the majority of public complaints and reports considered by the Office.

We also maintained a high level of worthwhile public advocacy work which included 11 new or revised publications, over 50 presentations to professional, business and social enterprise interests throughout the country and various policy submissions to improve the operation of company law and criminal justice legislation.

Conclusion

Overall, 2011 was another challenging and demanding year for the Office and a year which nevertheless saw us achieve valuable and tangible results at a difficult time. Expenditure was a modest €3.4 million last year, a 7.5% decrease on the previous year. Overall, I am satisfied that my staff delivered value for money in fulfilling our important company law compliance and enforcement mandate.

My term as Director will conclude in a few months' time, and I believe that the Office has made, and is continuing to make, a positive impact in encouraging high standards of corporate governance. I hope that the Office's worthwhile contribution in improving and upholding corporate standards over the last ten years will continue for the foreseeable future. I wish my colleagues and my successor every success in the future."

Is féidir ceisteanna preasa maidir le Tuarascáil Bhliantúil OSFC 2011 a chur ar Kevin Prendergast ag (01) 8585844 nó (087) 2296828.

**Oifig an Stiúirthóra um Fhorfheidhmiú Corparáideach
1 Meitheamh 2012**

Nóta Eagarthóra

Soláthraíon a leanas breis eolas ar cúrsaí a ndéileáiltear i dTuarascáil Bhliantúil an OSFC do 2011.

Imscrúduithe ODFC ar Anglo Irish Bank

Mar a léiríodh roimhe seo, tá céim imscrúdaitheach ár imscrúduithe ar Anglo Irish Bank beagnach curtha gcrích. Agus go bhfuil roinnt ábhair iarmharaigh tábhachtachar a leanann an obair, tá an OSFC ag súil leí an obair sin a críochnú sa gar-todhchaí. Tá foireann OSFC le fail fós chun díriigh ar iarratais ó Oifig an SIP ionas go cabhrófar a machnamh ar na comhaid imscrúduithe. Tabharfar gach aird freisin ar comhlíonadh iarratais ón SIP ar ábhair fianaise breise sa todhchaí.

Leagtar amach sa tábla a leanas achoimre ar stádas reatha na himscrúduithe éagsúla OSFC.

Saincheist faoi Imscrúdú	Stádas Imscrúdú OSFC
1) Soláthair Anglo cistí do phairtithe éagsúla i rith Iúil 2008 chun a scaireanna a ceannach (cion faoi amhras faoi dlí cuideachta)	Seoladh dhá chomhaid mhóra imscrúduithe don SIP i Márta 2011 agus Nollaig 2011. Chuaigh tuairisc fada roimh na comhaid seo i Nollaig 2010.
2) Ais-maoiniúchán tráthrialta iasachtaí áirithe stiúrthóra Anglo in gar le data tuairisciú deireadh-bhlíana (cion faoi amhras faoi dlí cuideachta eolas bréagach nó míthreorach d'iniúcháiri Anglo)	Seoladh dhá chomhaid mhóra imscrúduithe don SIP in Eanáir 2012 agus Márta 2012. Chuaigh tuairisc fada roimh na comhaid seo i Nollaig 2010.
3) Soláthair Anglo i 2008 iasacht do duine dá stiúrthóiri (cion faoi amhras trádála chalaioiseach)	Seoladh dhá chomhaid mhóra imscrúduithe don SIP i Nollaig 2010 agus Nollaig 2011.
4) Cliseadh Anglo clár iasachtaí dá stiúrthóiri a choimeád (cion faoi amhras faoi dlí cuideachta)	Seoladh dhá chomhaid mhóra imscrúduithe don SIP i Lúnasa 2011 agus Nollaig 2011.
5) Inneachar ráitis airgeadais agus eile Anglo i 2008 (imní nochtadh neamhleor faoi dli cuideachta)	Seoladh túscomhad mór imscrúdú don SIP i Márta 2012. Chuaigh tuairisc OSFC roimh an comhad seo i Nollaig 2010. Tá an reimse seo neasghaolmhar lena heachtraí eile imscrúdaithe mar príomhthosaíocht again. Coimeádfar riachtanas obair breise faoi léirbhreithniú faoi réir comhairliúchain le hOifig an SIP beidh.

Imscrúduithe BGCI

Sheol an Biúró Garda Imscrúdú Chalaais (BGIC) freisin roinnt mór cohmaid imscrúduithe don SIP sna réime a leanas:

- taisci gearrthearma ceann i ndiaidh a chéile a bheag nó a mhór €7.4 billiún a fuair Anglo go déanach i Meán Fómhair 2008;
- soláthair Anglo cistí do phairtithe éagsúla chun a scaireanna a ceannach i Iúil 2008 (gné mí-úsáid mhargaidh a d'fhéadfadh a bheith i gceist).

Ról an SIP

Ag machnamh comhaid imscrúduithe OSFC agus BGIC, is ábhair don Stiúrthóir Ionchúisimh Poiblí ina iomláine socrú an barántaíonn, agus an méid a barántaíonn, aon ceann de na comhaid seo ionchúisimh. Tá an SIP neamhspleách agus í ag feidhmiú a feidhmeanna.

Is an-iogair cinntí SIP a bhfuil machnamh an-chúramach af teatail uathu. Má barántódh na himthosca é, faigheann Oifig an SIP comhairle Aibhcóide chun cabhrú lena plé.

Ina focail oscailte ag 13ú Comhdáil Ioncúisimh Náisiúnta Bhliantúil an 19 Bealtaine 2012, rinne an SIP, Ms Claire Loftus, achoimre ar ról a hOifig agus a gaol le gníomhaireachta imscrúdaithe mar seo:

“We are fortunate to reside in a democracy based on the rule of law which has provided by statute for the independence of the prosecutor. This independence first enacted by statute in 1974 is, by dint of the efforts of the first DPP Eamonn Barnes in particular, well established and understood by now. This means that I and my staff can take decisions on whether to prosecute or not completely free from political or public pressure or the perception of that pressure. It is also I think a reassurance and protection for the public whom we serve.

I am of course also independent of investigators whether An Garda Síochána or other specialised agencies. I have no investigative function and no role in directing the scope of investigations. While I and my staff can offer legal advice and suggestions on the approach to investigations it is ultimately for the investigator to decide how to proceed. This independence of investigations has the benefit of bringing objectivity to the assessment of the fruits of those investigations when they are submitted as evidence in files to this Office.

It is worth restating here the fundamental requirement before we will decide to prosecute any individual: That is to be satisfied that there is sufficient evidence upon which a jury, properly instructed in the law, could find the defendant guilty. There has to be a reasonable prospect of conviction. Once we are satisfied of this we consider whether it is in the public interest to prosecute. This gives me an important discretion as a prosecutor which many jurisdictions do not have but one which must be exercised carefully.”¹

¹ Féach www.dppireland.ie/filestore/documents/Director's_Opening_Address_190512.pdf.

Cúram dlí Cuideachta an Stiúirthóra um Fhorfheidhmiú Corparáideach

Is iad na trí príomh-fheidhmeanna an Stiúirthóra um Fhorfheidhmiú Corparáideach, mar a leagtar amach in Acht Um Fhorfheidhmiú Corparáideach 2001, ná:

- géilliúntas le Achtanna na gCuideachta a spreagadh;
- cásanna a bhfuiltear Amhrasach go bhfuil na hAchtanna á shárú a imscrúdú agus
- imeachtaí fhorfheidhmiú a bhunú ar sárúithe dlí nó dualgais chuideachta.

Tosaíonn an Oifig na haidhmeanna seo a baint amach trína gníomhartha éagsúla mar a taispeánann an Tuarascáil Bhliantúil. Tá roinnt Léaráidí leis an Nóta seo a tugann samplaí dár obair.

Caighdeáin Ghéilliúntais a Ardú

Eisíonn an Oifig cóipeanna doiciméidí treoir soar in aisce, chomh maith le labhairt lena mílte indibhidí, maidir le na caighdeáin rialachais corparáidigh atá riachtanach faoin dlí cuideachta. Déiláileann an Oifig freisin go rialta le fiodrúcháin ar saincheisteanna dlí cuideachta ó baill poiblí. Tá sampla cuid dena fiosrúcháin a fuarthas agus a déileáil le leo i 2011 le fail ag **Léaráid 1.1.1** den Tuarascáil Bhliantúil (cóip thíos). Ní tugtar áfach comhairle ar fadhbanna aonar dli cuideachta.

Sárúithe faoi Amhras a Imscrúdú

Déileáilteann an Oifig trí riaracháin le méid mór gearáin agus tuairiscí. Ní ach timpeall 1% cásanna a dúnadh i 2011 a thionscain gníomh dlíthiúil OSFC. Tugann **Léaráid 2.1.2** sa Thuarascáil Bhliantúil (cóip thíos) sampla amháin ábhair a réitíodh go sásúil gan dul i muinín na Cúirteanna.

Tugtar sainaird ar cuideachtaí agus ábhair lena mbaineann baol tionchair mór, cuideachtaí atá nó a bhí ar liosta stocmhalartán san áireamh. Thárla roinnt cásanna mar sin i 2011 do theacht as cleachtadh cúmhachtaí an Stiúirthóra. Leagann amach **Léaráid 2.1.4** (cóip thíos) cás amháin ina raibh gá ar an Oifig gníomh go preas chun neamh-ghéilliúntas le dlí cuideachta i gcuideachta neamhliostaithe poiblí a réiteach.

Mí-Iompar Tromchúiseach a Fhorfheidhmiú

Foráilíonn an dlí idir smachtbannaí fhorfheidhmiú sibhialta agus coiriúla. Áiríonn smachtbanna sibhialta dícháiliú agus srianadh. Is feidir leis an OSFC agus leachtaitheoirí faoi leith imeachtaí mar seo a bhunú. Leagann amach **Léaráid 2.2.4** (cóip thíos) na himthosca mí-iompair i gcuid cásanna cuideachta dóchmhainneachta ina d'aimsigh an leachtaitheoir bainteach dicháiliúcháin stiúirthóir cuideachta amháin ar a laghad i 2011.

Gur ghá ar uairibh, teastaíonn mí-iompar tromchúiseach go lorgaíonn an Oifig gearradh smachtbanna coiriúla. Leagan amach **Illustration 2.2.5** (cóip thíos) an cás 2011 a d'imscrúdaigh oifigigh ODSFC agus a d'ionchúisigh an SIP. De dhroim sin níos déanaí ghearr an Cúirt Chuarda dhá phianbhreith comhthráthach choimeáda de trí bhliain leis an bhliain deireadh ar fionraí.

Deich mBlíana den OSFC

Um deireadh 2011, bhí an OSFC i bhfeidhm ar feadh deich mbliana. Tá sa Léaráid deirneach (thíos) tráchtareacht ón Tuarascáil Bhliantúil a coimríonn cuid de buacpointí oibre na hOifige i rith an tráth sin.

Conclúid

Ta an Tuarascáil Bhliantúil OSFC 2011 le fail ar a suíomh idirlíne ag www.osfc.ie.

**Oifig an Stiúirthóra um Fhorfheidhmiú Corparáideach
1 Meitheamh 2012**

Léaráid 1.1.1: Sampla de na Fiosrúcháin Phoiblí lenar dhéileáil an Oifig i 2011

Cineál an Fhiosrúcháin	An Fhreagairt a Tugadh
<p>Níorbh fhéidir le cuideachta phríobháideach theoranta cruinnithe ginearálta bliantúl (CGBanna) a chur ar bun de bharr córaim agus saincheistanna eile. D'fhiosraigh iniúchóir na cuideachta an raibh oibleagáid tuairiscithe don OSFC.</p>	<p>Ní ann d'aon oibleagáid tuairiscithe ar iniúchóirí maidir le mainneachtain CGBanna a chur ar bun.² Ba cheart don iniúchóir, áfach, breithniú a dhéanamh arb ann d'aon chionta eile ag an gcuideachta nó ag aon chinn dá hoifigigh nó gníomhairí a d'fhéadfadh bheith intuairiscithe.³</p>
<p>Theastaigh soiléiriú ó ghlaiteoir maidir le duine a bhí ina stiúrthóir dícháilithe i ndlínse eile agus cibé acu an raibh aon impleachtaí ag an dícháiliú seo dá stiúrtóireachtaí Éireannacha.</p>	<p>Ní mór do dhuine atá dícháilithe i ndlínse eile a d(h)ícháiliú a nochtadh do Chláraitheoir na gCuideachtaí nuair a cheaptar iad mar stiúrthóir de chuideachta⁴ reatha atá cláraithe in Éirinn nó de chuideachta atá ionchorpraithe le déanaí.⁵ Má theipeann air/uirthi é seo a dhéanamh, dícháileofar iad go huathoibríoch ó ghníomhú mar stiúrthóir sa Stát.⁶ Sa chás go ndéantar nochtadh, is féidir leis/léi gníomhú mar stiúrthóir, áfach, mura ndícháileofar é/í agus go dtí go ndícháileofar é/í ag an Ard-Chúirt. D'fhéadfadh seo tarlú má chinneann an OSFC gur gá an Chúirt a achainiú do dhícháiliú an duine sa Stát de bharr chúinsí an dícháilithe iasachtaigh.⁷</p>
<p>D'fhiosraigh scairshealbhoirí cuideachta atá liostáilte ar Stocmhalartán na hÉireann an raibh sé de cheart aige/aici miontuairiscí cruinníú stiúrthóirí a fheiceáil.</p>	<p>Tá scairshealbhoirí i dteideal imscrúdú a dhéanamh ar na miontuairiscí uile den uile chruinníú ginearálta den cuideachta.⁸ Níl sé de cheart go huathoibríoch acu, áfach, miontuairiscí cruinnithe stiúrthóirí a rochtain, mura gceadaíonn na hAirteagail Chomhlachais den cuideachta an rochtain sin dóibh.</p>

² Níl ach cionta indíotáilte a bhfuiltear in amhras orthu faoi Achtanna na gCuideachtaí intuairiscithe ag iniúchóirí don OSFC. Ní cion indíotáilte é gan CGB a chur ar bun faoi Alt 131 d'Acht na gCuideachtaí 1963. Is féidir leis an OSFC, áfach, cur ar bun CGB a ordú ar iarraidh baill/scairshealbhóra.

³ Alt 194(5) d'Acht na gCuideachtaí 1990.

⁴ Alt 195(8) d'Acht na gCuideachtaí 1963 arna leasú ag Alt 91(a) den Acht um Fhorfheidhmiú Dlí Cuideachtaí 2001.

⁵ Alt 3A d'Acht na gCuideachtaí (Leasú), 1982 arna leasú ag Alt 101 den Acht um Fhorfheidhmiú Dlí Cuideachtaí 2001.

⁶ Alt 160(1A) d'Acht na gCuideachtaí 1990.

⁷ Alt 160(2)(i) d'Acht na gCuideachtaí 1990.

⁸ Alt 146 d'Acht na gCuideachtaí 1963.

Léaráid 2.1.2: Cás lena mbaineann Easnamh Chuntasaíochta agus Iasachtaí Stiúrthóirí

Fuair an OSFC gearán réimse fhairsing ó stiúrthóir cuideachta a bhí faoi úinéireacht teaghlaigh a oibríonn san Oirthuaisceart. Ina theannta sin, chuir iniúchóirí na cuideachta tuarascáil indíotáilte i dtoll a chéile i dtaca le hiasachtaí stiúrthóirí agus le heasnamh chuntasaíochta eile ag an gcuideachta. Ina theannta sin, bhí an chuideachta i mór-riaráistí sa chomhdú a tugadh don Oifig um Chlárú Cuideachtaí.

Agus imscrúdú déanta ar an ngearán, chuaigh an OSFC i dteagmháil leis an gcuideachta agus lena gcomhairleoirí gairmiúla le cabhrú leis na hábhair thuairiscithe a réiteach. Rinne seo an chuideachta a threorú le gnóthas comhairleoirí a fhostú chun a mholadh conas is fearr ar cheart dóibh tabhairt faoina gcuid gnóthaí amach anseo d'fhonn Acht na gCuideachtaí a chomhlíonadh ag an uile thráth. Glacadh le sraith bearta a chuir rialuithe agus nósanna imeachta nua á gcur i bhfeidhm, gach tuairisceán comhdaithe a dhéanamh don Oifig um Chlárú Cuideachtaí agus na hiasachtaí stiúrthóra thart ar €350,000 móide ús arna n-aisíoc leis an gcuideachta.

Léaráid 2.1.4: Teagmháil an OSFC le Aventine Resources plc.

Go déanach i Samhain 2011, d'fhógair Aventine Resources plc, Minmet plc roimhe seo (“an Chuideachta”) go mbeadh Cruinniú Ginearálta Bliantúil (“CGB”) á thionól acu an 22 Nollaig 2011 ag 12 meán lae. D'fheidhmigh an fógra seo, a cuireadh ar a láithreán gréasáin mar fhógra dá scairshealbhóirí faoin gCruinniú. Léirigh sé an cuspóir chun tabhairt faoi ghnó substaintiúil ag an CGB ach beartaíodh chun tabhairt faoi seo gan an deis a thabhairt do na scairshealbhóirí breithniú a dhéanamh ar chuntais na Cuideachta don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2010. Bhí an dealramh air nach rabhthas ach ag tabhairt faoi iniúchadh a dhéanamh ar na cuntais.

Roimh an CGB, scríobh an OSFC chuig an gCuideachta agus chuig a n-oifigigh agus aird á tarraingt ar an gcaoi go raibh siad ar mainneachtain a gceanglas dlí cuideachtaí de bharr gur theip orthu cóip de chuntais na Cuideachta a chur ar fáil do na scairshealbhóirí don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2010 mar aon le tuarascálacha bainteacha na stiúrthóirí agus na n-iniúchóirí ar a laghad 21 lá roimh an CGB.⁹ Iarradh ar an gCuideachta agus ar a n-oifigigh a mainneachtain a réiteach. Chuir an Oifig in iúl nár cheart tabhairt faoi aon ghnó substaintiúil ag an CGB beartaithe.

Le linn na laethanta dá éis sin, chuir an Stiúrthóir san áireamh nach Éireannaigh iad go leor de scairshealbhóirí na Cuideachta agus gur cheart an deis a thabhairt dóibh siúd a bhí ag freastal ar an CGB an turas chuig Baile Átha Cliath a d'fhéadfadh bheith in aisce agus costasach a sheachaint. Faoi na cúinsí, d'eisigh sé ráiteas poiblí faoina teagmháil le déanaí leis an gCuideachta lenar bhain an CGB a bheadh ar siúl agus d'fhág sé ráiteas ar láithreán gréasáin an OSFC. Comhsheasmhach le ceanglais an OSFC, osclaíodh agus cuireadh an CGB ar atráth an 22 Nollaig gan tabhairt faoi aon ghnó substaintiúil.

⁹ Alt 150(9) agus Alt 159(1) d'Acht na gCuideachtaí 1963 (arna leasú).

Léaráid 2.2.4: Cuideachtaí Dócmhainneacha – Dícháiliú Leachtaitheoirí i 2011

Rinneadh an tUasal Michael Lynn, stiúrthóir de chuid Kendar Holdings Ltd, a dhícháiliú ar feadh 12 bhliain. Chuala an Ard-Chúirt fianaise chalaioiseach faoin Uasal Lynn gur thug sé gealltanais iomadúla d'institiúidí airgeadais d'fhonn iasachtaí a fháil d'éadálacha réadmhaoine, agus bhí siad thíos le mórchailleanais dá bharr. D'úsáid sé cistí cuideachta le hóc as costais phearsanta stíl mhaireachtála agus as caiteachas suntasach margaíochta agus fógraíochta a chuid cuideachtaí thar lear. Ghníomhaigh an tUasal Lynn le heaspa rochtana a bheith ar shócmhainní ag creidiúnaithe. Ní raibh na céadta ceannaitheoir réadmhaoine a d'íoc éarlaisí móra in ann teagmháil a dhéanamh leis nó a gcistí a aisghabháil de bharr go raibh cónaí thar lear air ó Nollaig 2007 i leith mar iarracht le himeachtaí tromchúiseacha sibhialta agus coiriúla a sheachaint. Ina theannta sin, rinneadh an tUasal Lynn a bhaint de Rolla na nAturnaetha agus d'ordaigh an Chúirt go n-íocfadh sé fineálacha €2 milliún le Dlí-Chumann Corpraithe na hÉireann.

Gearradh dícháiliú deich mbliana ar an Uasal Michael (Gerry) O'Shea, stiúrthóir Bacus Cafes Ltd. Chuala an Ard-Chúirt fianaise gur dhíol sé sócmhainní cuideachta sna seachtainí sular foirceannadh an chuideachta ag Ordú Cúirte a chur bac ar an leachtaitheoir na fáltais seo a úsáid ar mhaithe le creidiúnaithe. D'úsáid an tUasal O'Shea breis agus €100,000 de chistí cuideachta le fiacha cuideachta eile a dhíscaoileadh, ar a raibh sé ina stiúrthóir. Ina theannta sin, theip air leabhair agus taifid chuí chuntais a choimeád sa chuideachta.

Rinneadh an tUasal Jas Kalsi, stiúrthóir MPS Global Ltd, a dhícháiliú ar feadh ocht mbliana maidir leis an gcuideachta infheistíocht réadmhaoine seo. Mhaígh an Chúirt gur páirtí a bhí san Uasal Kalsi a bhí eolach ar thabhairt faoin ngó ar bhealach meargánta agus é ar intinn cearta a cheilt ar chreidiúnaithe agus d'ordaigh an Chúirt gur cheart dó bheith faoi dhliteanas go pearsanta as fiacha agus as dliteanas a mhéid le suim uasta €4,491,444. Tugadh 'ordú calctha' don leachtaitheoir thar shócmhainní pearsanta an Uasail Kalsi. Chuala an Chúirt fianaise gur chuir a theip chun leabhair chuí chuntais a choimeád le héagumas na cuideachta chun íoc as a gcuid fiach uile agus gur eascair neamhchinnteacht shubstantiúil i dtaca le sócmhainní agus dliteanas na cuideachta agus gur chuir seo bac substantiúil ar fhoirceannadh ordúil ghnóthaí na cuideachta.

Gearradh dícháiliú sé agus cúig bliana ar bheirt stiúrthóirí de chuid Acuspread Ltd – an tUasal David McWeeney agus an tUasal Noel Mackin, faoi seach. Chuala an Ard-Chúirt fianaise gur cheart gurbh eol dóibh go raibh an chuideachta ag trádáil fad a bhí siad dócmhainneach roimh a leachtú i mBealtaine 2010 agus aird ar na 16 bhreithiúnas a cláraíodh ag a gcreidiúnaithe a fhad siar leis lár 2008 mar aon le tarlú seiceanna obtha. B'ann do ghrúpa creidiúnaithe neamhurráithe ag a raibh fiacha breis agus €528,000 ar an iomlán. Ní bhfuair líon taisceoirí d'innill scaipte na cuideachta iad agus úsáideadh a n-éarlaisí le costais eile chuideachta a chistiú. B'ann freisin do dhroch-chuntasáocht i ndáil le go leor idirbheartaíochtaí airgid agus teip ar chomhoibriú go hiomlán leis an leachtú.

Rinneadh ordú dícháilithe 'don tréimhse chuí sin is dóigh leis an gCúirt' i leith an Uasail Patrick Mahony, agus rinneadh srianadh cúig bliana i leith an Uasail Ita Mahony, ar stiúrthóirí Boxform Ltd iad beirt, cuideachta atá san earnáil foirgníochta.

Tuigtear go ndéanfaidh an leachtaitheoir iarratas breise Cúirte le tréimhse chúí dhíchláilithe an Uasail Mahony a dheimhniú. Mhaígh an Chúirt go ndearna na stiúrthóirí focaíochtaí áirithe le banc ar measadh go raibh siad ina dtosaíocht chalaíseach de chreidiúnaithe na cuideachta agus a bhí neamhbhailí dá dheasca sin. D'fhógair an tOrdú céanna Cúirte go raibh Patrick agus Ita Mahony araon faoi dhliteanas go pearsanta gan aon teorainn ar dhliteanas d'fhiacha agus do dhliteanais uile na cuideachta de bhun Alt 297A d'Acht na gCuideachtaí 1963 (arna leasú) a bhaineann le trádáil chalaíseach nó mheargánta. D'ordaigh an Chúirt, áfach, nach mbeadh an dliteanas pearsanta a bhaineann le Bean Mahony infheidhmithe dá ndéanfadh sí ráiteas faoi mhionn ar ghnóthaí a chomhdú a léireodh nach raibh aici aon sócmhainní pearsanta de shubstaint agus dá dtabharfadh sí faoin leachtaitheoir a chur ar an eolas faoi aon athrú ar a suíomh laistigh de thréimhse trí bliana ó dháta a díchláilithe. Tuigtear gur sholáthar sí ráiteas faoi mhionn ar ghnóthaí don leachtaitheoir idir an dá linn.

Rinneadh an tUasal Dermot Doran, stiúrthóir Éamonn Doran Ltd, a dhíchláiliú do chúig bliana. Chuala an Ard-Chúirt fianaise go raibh an chuideachta i mbun trádála fad a bhí siad an-dócmhainneach agus cailleanais le sonrú in 2005, 2006, 2007 agus 2008 agus nár bh fhéidir leo a ndliteanais do na Coimisinéirí Ioncaim a chomhlíonadh ó Iúil/Lúnasa 2007 ar aghaidh. Chreid an leachtaitheoir gur bhain na drochfhiacha €332,000 le hiasachtaí a thug an chuideachta leis an Uasal Doran. Ina theannta sin, theip ar an stiúrthóir leabhair agus taifid chúí chuntas a choimeád a chur bac ar mhonatóireacht a dhéanamh ar a seasamh airgeadais.

Gearradh díchláiliú cúig bliana ar an Uasal David Casey, stiúrthóir Keylogues Fabrication Ltd. Chuala an Ard-Chúirt fianaise gur thaisealbh an tUasal Casey lóisteáil €105,000 dó féin go bréagach nuair ó fhéichiúnaí trádála a tháinig sé. Ina theannta sin, bhí aige iasachtaí €95,538 amuigh ón gcuideachta tráth dheireadh 2007 agus tháinig méadú faoi €54,000 orthu seo bliain dá éis sin, agus bhí tionchar diúltach aige seo ar ionchais na cuideachta.

Rinneadh an tUasal Joseph Bruen, stiúrthóir Phone-Pak Ltd, a dhíchláiliú ar feadh cúig bliana. Chuala an Ard-Chúirt fianaise go raibh an leachtú mar thoradh ar charnadh riaráistí substaintiúla i gcuntas na cuideachta lena bpríomhsholáthraí. Bhí breis agus €1.6 milliún ag an mórchreidiúnaí seo ar an gcuideachta agus rinne sé é a achainiú leis an Ard-Chúirt chun gnóthaí na cuideachta a fhoirceannadh. Tugadh roinnt urrús, lena n-áirítear ráitis airgeadais nár réitíodh i gceart, don chreidiúnaí ar theip air an t-airgead a sholáthar.

Léaráid 2.2.5: An Stiúrthóir Ionchúiseamh Poiblí v. Kenneth Shanny Shanny

Cuireadh tús leis an imscrúdú seo tar éis go bhfuarthas tuarascáil fhairsing ón Oifig um Chlárú Cuideachtaí (OCC). Fuair an OCC tuairisceán lochtach bliantúil ónar theastaigh comhfhreagrú leis an té ar dealraitheach a chuir i láthair é. Rinne an láithreoir a shéanadh, áfach, gur chomhdaigh sé an tuairisceán a bhí faoi chaibidil agus nár thug sé faoin iniúchadh ar na cuntais a ghabh leis. I ndiaidh imscrúdú a dhéanamh, ba léir gur chomhdaigh an tUasal Shanny an tuairisceán agus na cuntais ar a ndearnadh iniúchadh bréagach. Deimhníodh, freisin, gurbh ann d'ócáidí gadaíochta agus calaoise lena bhain sócmhainní na cuideachta a bhí i gceist.

Rinne na Gardaí a tugadh ar iasacht don OSFC imscrúdú ar an gcás seo go príomha a

bhí in ann, de bhun Alt 12(4) den Acht um Fhorfheidhmiú Dlí Cuideachtaí, 2011, a ngnáthchumhachtaí den Gharda Síochána agus iad siud a bhí ar fáil d'oifigigh den Stiúrthóir faoi Acht na gCuideachtaí a úsáid. I ndiaidh comhad an imscrúdaithe a atreorú chuig an SIP, cúisíodh an tUasal Shanny, i ndeireadh na dála, le 16 chion, 13 faoin Acht Ceartais Choiriúil (Cionta Gadaíochta agus Calaoise) 2001 agus trí chinn faoi Acht na gCuideachtaí 1990. Bhain cionta dlí cuideachtaí le hAlt 187 (cáiliú do cheapadh mar iniúchóir) agus Alt 242 (faisnéis bhréagach a sholáthar).

I ndiaidh roinnt éisteachta in Eanáir agus in Aibreán 2011, chiontaigh Cúirt Chuarda Bhaile Átha Cliath an cosantóir ar dhá chúiseamh, ceann amháin faoi gach Acht. Gearradh théarma trí bhliain chomhthráthacha príosúin ar gach cúiseamh agus cuireadh an bhliain deiridh ar gach ceann ar fionraí. Beidh air banna um dhea-iompar a chomhlíonadh ar feadh dhá bhliain i ndiaidh a scaoilte freisin.

Illustration 3.1: ODCE Results, 2001 - 2011

I measc na mbuaicphointí den chéad deich mbliana den OSFC bhí an méid a leanas:

- líon tionscnaimh éilitheacha imscrúdaithe agus forfheidhmithe i gcásanna ar nós Bhanc Angla-Éireannach, Bhanc Éireannach Náisiúnta, DCC, Bovale Developments agus Ansbacher (Cayman) agus cinn eile nach iad;
- ionchúiseamh rathúil breis agus 100 cuideachta, stiúrthóir cuideachta agus daoine eile maidir le thart ar 300 cúiseamh coiriúil i limistéar an dlí cuideachtaí;
- dícháiliú breis agus 100 stiúrthóir cuideachta agus daoine eile ó bheith páirteach i gcuideachta do chúig bliana ar an meán;
- srianta ar thart ar 1,200 stiúrthóir cuideachta ar feadh cúig bliana ag eascairt as iarratais leachtóra a rinneadh faoi mhaoirsiú an OSFC;
- ráta ratha breis agus 90% maidir le caingean dlí;
- réiteach deonach neamhchomhlíonta i limistéar an dlí cuideachta sna céadta cás;
- cinntí a rinne foireann na hOifige ar bhreis agus 12,000 tuarascáil agus gearán a fuarthas;
- an méid tábhachtach a chur foireann an OSFC le cúrsaí mar thathantóirí de rialachas feabhsaithe corparáideach. Áiríodh leis an obair seo eisiúint breis agus 80 foilseachán nua nó leasaithe treorach um dhlí cuideachtaí, freastal fhoireann na hOifige ar bhreis agus 600 comhdháil, taispeántas agus imeachtaí dá samhail sin, mar aon le réimse fairsing de ranníocaíochtaí beartais a chuimsigh dlí cuideachtaí, reachtaíocht cheartais choiriúil, cuideachtaí sceithreachta agus bainistithe réadmhaoine;
- aitheantas níos fearr ar an tábhacht lena mbaineann dea-rialachas sa tsochaí. Thug taighde ar an margadh faoinar tugadh le linn na bliana le fios gur chreid 85% de na stiúrthóirí gur tháinig méadú ar na leibhéil chomhlíonta um dhlí cuideachtaí sna cúig bliana roimhe sin;

- aitheantas poiblí d'éifeachtúlacht na hOifige. Thug taighde ar an margadh faoinar tugadh le linn na tréimhse le fios gur chreid 75% de na stiúrthóirí cuideachta go raibh an Oifig éifeachtach san fheidhm a bhí aici;
- seachadadh na dtorthaí seo ar chaitheamh sách íseal thart ar €4 milliún sa bhliain.